

Tutte Tidsel og tidselsommerfuglen

Forfatter: Diana Guldbæk

Illustration: Josephine Kyhn

Udgivet ifm. Naturens Uge 2022.

Find alle fire eventyr på www.gronnespirer.dk

Tilhørende plakat fås ved henvendelse til Friluftsrådets Grønne Spirer.

NORDEA
FONDEN

Tutte Tidsel og tidselsommerfuglen

Midt i det grønne, uslåede græs stod Tutte Tidsel. Hun var iført sin grønne, lodne sommerdragt med en børsteagtig lilla krone på hovedet. Rundt om hende på engstykket, som lå bagerst på børnehavens grund, løb børnene fra børnehaven omkring i shorts og sandaler. Børnehaven havde ladet græsset gro vildt med vilje for at give plads til vilde blomster. Børnene jagtede sommerfuglene, som fløj frit omkring. De baskede med arme-
ne, som om de var vinger og sang: »Vi vil have flyvestøv, vi vil have flyvestøv«, mens de sprang afsted uden at se sig for. Andre legede skjul i det høje græs. Det var tidligt på sommeren, det var varmt, og Tutte Tidsel længtes efter regn. Tutte Tidsel kiggede op, der var ikke en sky på himmelen.

Tutte Tidsel kiggede efter børnene, der var gået i gang med at plukke de vilde engblomster og samle dem til en stor buket. De plukkede af de røde valmuer, af de blå kornblomster, af

de gule mælkebøtter og potentiller og af de hvide rølliker. »Se her! Se, hvor flot den her er«, sagde en drengestemme. Tutte Tidsel strakte sig alt, hvad hun kunne, så hendes lilla hårpragt strittede lidt mere... Var det mon hende, de mente? Hun mærkede forventningens glæde helt ned i rødderne og glemte alt om sin tørst. »Ja, det er virkelig en smuk valmue«, sagde en pigestemme, men da hun bøjede sig ned for at plukke den røde engblomst, kom hun til at træde på Tutte. »Av, dumme tidsel, den stak mig med sine torne« skreg hun og gav sig til at græde.« Ja, dumme tidsel, den gider vi i hvert fald ikke at plukke. Vel?« Tutte Tidsel havde ganske rigtig stukket. Det vil sige, det var jo ikke med vilje. Pigen havde ikke set sig for, og så havde hun trådt på Tutte, men Tutte brokkede sig ikke. Tutte Tidsel kunne holde til det meste. Hun var en vild, sejlivet plante, der kunne forsvare sig selv imod de fleste færer. Nogle gange blev det bare lidt ensomt. Og Tutte længtes på en måde efter at høre børnene tale om hende med samme nysgerrighed og beundring, som de havde for mange af engens andre blomster. For ikke at tale om sommerfuglene. Selv

brændenælderne plukkede børnene af og til. Dem brugte de vist til the og suppe. Når de så brændte sig på dem, sagde de bare: »Prøv at gnide denne her vejbred mod brændemærket, det er naturmedicin«, og så grinede de. Men Tutte Tidsel lod de stå. Tutte Tidsel kiggede længselsfuldt efter de smukke sommerfugle. »Hvem der dog bare var en sommerfugl. De kan frit flyve, hvorhen de vil. Jeg må bare stå her og lade mig træde på og tage imod fornærmelser«

Men så skete der noget vidunderligt: En meget smuk sommerfugl med orange vinger og sorte og hvidplettede vingespidser kom tættere og tættere på. Til sidst landede den på Tutte Tidsel. »Puha, der var du endelig, hvor har jeg fløjet langt for at finde dig. Faktisk helt fra Afrika«, sagde sommerfuglen. »Her er nemlig alt for koldt om vinteren, for sådan en som mig«. Tutte troede knap sine egne ører. »Ja, altså jeg er jo en tidselsommerfugl« fortsatte den »og så vidt jeg kan se, er du en vidunderlig tidsel, ikke sandt?« De to blev straks gode venner, og da tidselsommerfuglen spurgte om den måtte hvi-

le sig lidt på et af Tutte Tidsels blade, svarede hun tøvende: »Ja, men jeg tror nok, at jeg stikker lidt«. Til Tuttets store forbavselse lod sommerfuglen sig ikke skræmme, men tog nu plads på et af de større blade. Da den havde hvilet sig lidt, lavede den nogle rytmiske bevægelser med bagkroppen og sagde: »Tusind tak for din gæstfrihed, du er en helt igennem dejlig tidsel.« Og så fløj den sin vej.

Farvel, hviskede Tutte spagt, for hun ville ønske, at sommerfuglen var blevet lidt længere. Sammen med den havde hun følt sig helt særlig. Men der var sket noget: Tutte så, at sommerfuglen havde efterladt noget på hendes blade. Hvad Tutte ikke vidste var, at det var små sommerfugleæg. Efter fem dages tid klækkede æggene og ud krøb bittesmå larver, som så gemte sig i bladene. Tutte var ved at revne af stolthed, og snart fik hun besøg af en ny tidselsommerfugl, som gjorde fuldstændig det samme som den første – og så endnu en. Hun glemte alt om børnenes sårende bemærkninger og var nu fuldstændig opslugt af at holde øje med sommerfuglenes

æg, da hun til sin forundring så, at de små larver, som havde puttet sig i hendes blade, nu krøb frit frem på bladene, som de gav sig til at æde flittigt af.

Tiden gik, larverne guffede løs, men »skidt med det«, tænkte Tutte, »jeg kan heldigvis holde til det meste«. Da de største af larverne var omkring tre cm lange og havde skiftet skind et par gange, lod de sig hænge i silkelignende tråde med hovedet ned ad fra Tuttens blade. Igen krængede de deres larvefrakker af, men nedenunder begyndte en ny hud at titte frem. Puppehuden. Tutte var målløs. Hun havde aldrig før været vidne til noget så storslået. Efter nogle timer havde larven forskanset sig i en stiv, men smuk, gulbrunlig puppe med et tornet udseende. Og netop da kom børnene fra børnehaven forbi. Denne gang havde de en voksen med. »Prøv lige at se her« sagde den voksne. »Dette er en tidsel, og ved I hvad? Jeg kan se, at den har haft besøg«. Tutte så ned ad sig selv, hendes grønne blade var gennemhullede, hun var nærmest en skygge af sig selv. Men hun var stolt.

Børnene studerede Tutte og hendes gæster flittigt og blev enige om, at det vel nok var godt, at der groede vilde planter som tidsler, så tidselsommerfuglen havde et sted at lægge sine æg. Tolv dage senere revnede puppehuden, og ud krøb en vidunderlig blød og krøllet tidselsommerfugl.

Da den havde sundet sig lidt, var den klar til sin første flyvetur ud i det fri. Hvilken smuk dag. Da det blev sensommer, henved efterår, og brombærrene i brombærkrattet blev modne, fløj tidselsommerfuglens unger sydpå for ikke at dø i vinterkulden. »God vind og kom tilbage næste år«, hviskede Tutte.

Aktiviteter og lege

- *Kan du få dit hår til at stritte lige som Tutte Tidsels?*
- *Kan du plukke brændenælder uden at brænde fingrene?
De smager fantastisk i en grøntsagssuppe lavet over bål.
Find en opskrift ved at søge på internettet.*
- *Kan du hænge med hovedet nedad som larven i sin puppe?*
- *Tør du at spise en tidsel? Faktisk kan du stege dens stængel i smør og spise den. Det kaldes for fattigmands asparges.
Men husk at fjerne tornene først.*
- *Har du prøvet at bruge vejbred som lindring, efter du er kommet lidt for tæt på en brændenælde?*
- *Hvor mange vilde blomster findes der på jeres eng?*

I den vilde ende af børnehaven
lever Tutte Tidsel, Oddi Orm,
bænkebiderfamilien, solsorteparret
Sally og Sofus og alle de andre vilde
væsner. De følger med i børnenes
hverdag i børnehaven samtidig med, at
dyrene lever deres eget travle liv i den
lille natur på legepladsen.